

en in de tweede plaats de behoefte aan een juiste interpretatie van de verhouding tussen de bestanddelen -blok en -bank i.v.m. de heulbank-benamingen, deden besluiten tot het tekenen van kaart 21.

De etymologie van de ons bezig houdende woorden is goeddeels bekend. Bij *bank* heeft men volgens Franck-Van Wijk te denken aan een germaans, wellicht zelfs indogermaans woord. In de betekenis werkbank komt men het bij Verwijs-Verdam in het Mnl. Wdb. niet tegen, tenzij als benaming van de bank van de vleeshouwer. Het WNT (II 978) schrijft: „Als naam voor allerlei andere houten tafels, bij verschillende ambachten in gebruik”. Verder vindt men slechts één voorbeeld, nl. uit de smederij: de stevige houten tafel waaraan het koude werk door de zg. bankwerker wordt verricht. Het Rhein. Wrtb. (I 444) geeft van *Bank* de betekenis werkbank. Voor het mnd. concludeert men tot hetzelfde op grond van wat S ass op pag. 51 schrijft: „allgemein mnd. banck = Tisch, Arbeitsgestell...”; hij verwijst naar het *Mnd. Wrtbuch* van K. Schiller en A. Lübben, Bremen 1875 vv. Op pag. 10 vermeldt dezelfde auteur ook de ruime betekenis Schemel, Tisch voor *Bank*. Voor Wallonië heb ik het woord slechts op twee plaatsen aangetroffen: Feller omschrijft de heulbank als *banc ou établi du creuseur* en Haucotte het snijblok als *l'banc à planer*. In Duitsland komt het woord in elk geval op ruime schaal voor, zoals blijkt uit de vermeldingen van *Schnitzbank* bij Büld, *Schnittbank* bij Klaus en *Togbank* bij Boman n.

Het woord *blok*, germaans van oorsprong, van daaruit in het Frans en langs deze weg later weer in het Engels terechtgekomen (Franck-Van Wijk), schijnt in het Duits weinig voor te komen, als ik mag afgaan op mijn notities. In geschriften over de Duitse klomperij heb ik het maar éénmaal aangetroffen: Bock (pag. 37) geeft *den Block* als heulbanknaam. Ducarme—Gozin geven het woord voor Rance en Crupet in de betekenis kloofblok en hakblok: *blo*. Delvaux vermeldt een *blo d' sabot*, een hakblok op drie poten, voor Silenrieux. Alfons Maissen, *Werkzeuge und Arbeitsmethoden des Holzhandwerks in romanisch Bünden* (Diss. Zürich 1943), gebruikt vaak *Block* in de zin van een deel van een boomstam, b.v. op pag. 13; men vergelijkte in dezen V a k t a a l pag. 123 i.v. *middelblok*.

Een ontlening uit het latijn, volgens Franck-Van Wijk vóór of tijdens de hoogduitse klankverschuiving, ligt ten grondslag aan het woord *paal*. De verbreiding van dit woord is natuurlijk in het Duits en het Nederlands zo goed als onbeperkt. Dat geldt echter niet voor de bijzondere